Kunnskapsdepartementet

RETHOS- Retningslinjer for helse- og sosialfagutdanningene

Høringskonferanse 4. februar 2019

Kunnskapsdepartementet

Bakgrunn og forventninger

Ekspedisjonssjef og leder av styringsgruppen for RETHOS
Toril Johansson, Kunnskapsdepartementet

Høringskonferanse 4. februar 2019

Velkommen til høringskonferanse

Formålet med konferansen

- De nye retningslinjene blir presentert

av de som har utarbeidet dem

- Dere får anledning til å stille oppklarende spørsmål direkte
- Dere får bakgrunnsinformasjon slik at dere kan gi "gode" høringssvar
- Dere får informasjon om den tekniske løsningen i høringen

Bakgrunn

Meld. St. 13 (2011-2012)
Utdanning for velferd – Samspill i praksis

Meld St 16 (2016-2017)
Kultur for kvalitet i høyere utdanning

Nytt styringssystem

1. **Universitets- og høgskoleloven** gir hjemmel for faglig styring av utdanningene gjennom rammeplaner
2. **Felles forskrift for rammeplan** for grunnutdanningene med følgende innhold:
    1. felles formål for alle utdanningene
    2. felles læringsutbyttebeskrivelse for alle utdanningene
    3. krav til praksis
    4. utforme rammer til retningslinjene for hver enkelt utdanning
3. **Forskrift om retningslinje** for hver utdanning

Hvorfor et nasjonalt styringssystem for utdanningene?

- Tjenestene og brukerne er med og definerer kompetansebehovet
- Gir trygghet om hva kandidatene har av felles sluttkompetanse
- Garanti for at alle viktige elementer er inkludert
- Ivaretar føringene om at utdanningene skal være basert på
  - oppdatert og forskningsbasert kunnskap
  - sentrale politiske føringer og nasjonale reformer
  - utvikling av utdanningssektoren og helse- og sosialsektoren
  - nasjonalt og internasjonalt regelverk

Nasjonale retningslinjer

For den enkelte utdanning skal retningslinjene inneholde:

- Formålsbeskrivelse
- Læringsutbyttebeskrivelser i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR)
- Krav til oppbygging av studiene for den enkelte utdanning

Retningslinjene kan stille krav til praksisdelen i utdanningen

Hvorfor forskriftsfesting?

- Trygghet for at retningslinjene følges og at behovet for tilstrekkelig kvalitet og likhet ivaretas
- Utformet slik at institusjonene samtidig har handlingsrom til fagutvikling, nyskaping og lokal profilering

Noen forventninger til styringssystemet

Kunnskapsdepartementet

Arbeidet med retningslinjene i fase 2

Prosjektleder RETHOS
Irene Sørås

Høringskonferanse 4. februar 2019

Hva er på høring?

Fase 1: Med rammeplan

- Barnevernspedagog
- Bioingeniør
- Ergoterapeut
- Fysioterapeut
- Radiograf
- Sosionom
- Sykepleier
- Vernepleier

Fase 2: Uten rammeplan

- Audiograf
- Bachelor i farmasi (reseptarfarmasøyt)
- Master i farmasi (provisorfarmasøyt)
- Klinisk ernæringsfysiolog
- Medisin
- Optiker
- Ortopediingeniør
- Psykolog
- Tannlege
- Tannpleier
- Tanntekniker

- Paramedisin (kommer på høring i mai 2019)

Hva er på høring?

Innholdet i retningslinjene,
dvs beskrivelsene av formål,
læringsutbyttene,
studiets oppbygging og praksis-
studier

Innholdet i retningslinjen

Nasjonal retningslinje

- Outputbasert styring av utdanningene
- Hvilken sluttkompetanse skal alle kandidatene gå ut med?
- Hvordan man oppnår at kandidatene går ut med den angitte sluttkompetansen, er i stor grad opp til utdanningsinstitusjonene
- Faglig frihet – lokal profil

Gammel tenkning "ny" tenkning

Hva med undervisning, studiepoeng, praksisstudier?

I de lokale planene:

- undervisning
- ferdighetstrening
- praksisstudier
- vurderingsformer
- studiepoeng

Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk

- læringsutbyttebeskrivelsene skal være i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring
- rammeverket er en systematisk beskrivelse av nivå og oppnådd kompetanse for hvert nivå
- det grunnleggende elementet i et kvalifikasjonsrammeverk er at kvalifikasjonene beskrives gjennom læringsutbytte og ikke gjennom innsatsfaktorer

Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk

Kunnskaper: Kunnskaper er forståelse av teorier, fakta, begreper, prinsipper, prosedyrer innenfor fag, fagområder og/eller yrker

Ferdigheter: Evne til å anvende kunnskap til å løse problemer og oppgaver. Det er ulike typer ferdigheter – kognitive, praktiske, kreative og kommunikative ferdigheter

Generell kompetanse: Generell kompetanse er å kunne anvende kunnskap og ferdigheter på selvstendig vis i ulike situasjoner gjennom å vise samarbeidsevne, ansvarlighet, evne til refleksjon og kritisk tenkning i utdannings- og yrkessammenheng

Detaljeringsnivået

Læringsutbyttebeskrivelsene, dvs de formuleringene som beskriver kompetansen, skal ikke være altfor detaljerte

Skal samtidig angi minste felles multiplum

Studiets oppbygging

- virkemidler som skal sørge for at kandidatene sitter igjen med sluttkompetanse beskrevet i retningslinjen
- beskrives på et overordnet nivå i retningslinjen
- institusjonene bestemmer virkemidler mer konkret i de lokale planene
- dette gir nye muligheter for institusjonene

Programgruppene

- like mange representanter fra utdanningene og tjenestene
- studentrepresentanter i alle programgruppene
- i alt ti programgrupper i fase 2, elleve utdanninger

Erfaringer fra arbeidet

Balanse mellom å utforme tydelige LUBer og utforme LUBer på et overordnet nivå

Erfaringer fra arbeidet

Fase 2

- arbeidet kom raskere i gang enn i fase 1 da alt var nytt
- ingen historikk med nasjonal styring som har preget arbeidet

Mulige spørsmål

Hvorfor er det så mye likt?

Mye felles:
- forskrift om felles rammeplan §2 angir 12 læringsutbyttebeskrivelser
- mange av utdanningene retter seg mot mange av de samme målgruppene
- mange av utdanningene har sitt virke i de samme systemene
- alle utdanningene skal ha en akademisk innretning (NKR)

Samtidig skal det fremgå hvilken utdanning det er

Mulige spørsmål om retningslinjene

Har det vært samarbeid på tvers?

- alle programgruppene har hatt samarbeidsmøte der de måtte vurdere felles læringsutbyttebeskrivelser med de øvrige
- flere har hatt kontakt utover dette

Mulige spørsmål om retningslinjene

Blir det et mer rigid styringssystem?

Hvorfor er retningslinjene så forskjellige, f eks antall læringsutbyttebeskrivelser i forhold til lengden på utdannelsen?

Om høringen

Sendt ut til over 800 høringsinstanser
Elleve utdanninger – ti høringer

Utfordring:
Antall høringsinstanser og antall utdanninger
⇨ behov for god håndtering av stor informasjonsmengde og samtidig gi rom for fritekst og fleksibilitet

Om formen på høringene

- Det er en høring for hver retningslinje
- De fleste spørsmålene er like for alle utdanningene
- Noen spørsmål er særegne for utdanningene
- En del skalaspørsmål med <u>begrunnelse</u>
- Det er gode muligheter for å gi generelle høringsinnspill som gjelder alle utdanningene
- Det er gode muligheter for å gi andre høringsinnspill enn de som er spurt om

Mulige spørsmål

Hvorfor ikke "vanlig" ren fritekst, men elektronisk løsning med faste svaralternativ?

- Uvanlig omfattende høring
- Behov for en måte å systematisere høringsinnspill
- Behov for å kunne generere oppsummeringer
- Behov for å kunne gå i dybden
- I underkant av én måned til gjennomgang i KD

Mulige spørsmål

Hvordan kan vi koordinere høringsinnspill i vår organisasjon?

Alternativ 1) Hver organisasjonsenhet kan printe ut spørsmålene i høringsskjemaet og fylle ut. Koordinator kan fylle ut en endelig besvarelse for hele organisasjonen

Alternativ 2) Hver organisasjonsenhet gir sitt eget høringssvar

www.regjeringen.no/RETHOS

Kunnskapsdepartementet

Spørsmål og svar

Høringskonferanse 4. februar 2019

Parallellsesjoner

Programgruppe	Møterom
Farmasøytutdanning	Odin
Klinisk ernæringsfysiologutdanning	Møterom 3
Medisinutdanning	Møterom 1
Optikerutdanning	Forum
Psykologutdanning	Møterom 2
Tannlegeutdanning	Møterom 4
Tannpleierutdanning	Forum
Tannteknikerutdanning	Forum